

УРОКИ ЧИТАННЯ ТА ЇХ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ

ЗАСТАНОВІМОСЯ

Зауваження від учителів, що діти не слухають або нечемні, найчастіше трапляються під час уроків читання. Сьогодні уроки читання здебільша становлять переповідання наперед прочитаного тексту та читання уривків вголос перед цілою класою. Практика показує, якщо читає вголос одна дитина, решта дітей в класі часто не слухає. Одні вдають, що дивляться в книжку, інші очима мандрують по стінах, а ще інші активно заважають, штурхаючи та шепочучи. Одне слово, дитина, яка читає вголос, користується, а решта нудиться й гайнує час. Застановімося! Чи логічно марнувати час більшості дітей у класі? Чи не треба застановитися над тим, як краще використати час?

Якщо йдеться про читання, насамперед треба застановитися над запитанням – чому кожен із нас читає? Чи ми читаємо, щоб правильно й швидко відчитати написаний друк? Чи, можливо, відповідніше ствердити, що ми читаємо, щоб довідатися щось нове, досі нам незнане? А чи, може, декотрі з нас читають, щоб посміятися, забавитися або приємно провести час з цікавою книжкою? Мабуть, друга й третя причини більше співзвучні з життєвою потребою вміння читати.

З'ясувавши навіщо ми читаємо, застановімося, як ми це вміння розвиваємо в класі. Якщо мета читання – відчитати правильно й швидко написане, то безліч вправ над технікою читання, які мають місце в початкових класах шкіл України, були б доцільними. Але в реальному світі ми не читаємо, щоб швидко й правильно відчитати текст. Ми читаємо, щоб зрозуміти написане, а зрозумівши його, або довідатися щось нове, або отримати певне задоволення. Застановімося! Чи показали ми дітям, що читання приносить приємність? Чи бачили діти, як дорослі читають, щоб отримати нову інформацію? Чому в класі ми мучимо дітей безліччю вправ з техніки читання, а тоді дивуємося, що діти не люблять читати?

Сьогодні щасливий день, бо приходили батьки і розповідали, що їхні діти “подуріли”, бо тільки прийдуть додому, одразу починають читати. Крім того, до класу зайшов директор, спитався, чого так стоять парти, я йому відповіла, він скривився й вийшов. Жодної реакції я не бачу ні з боку начальства, ні з боку вчителів. Зате мене тішить, що є хороша реакція із боку учнів. А це – головне.

Наталія В. Бугара,
м. Львів СШ 63

Діти читають багато. Раніше на уроці я не мала змоги опитати всіх, тому деякі діти читали, а інші – лише стежили. Та й ті, що читали, лише по кілька речень. Тепер читають усі, за урок – по кілька сторінок. Всі задоволені! Зникла проблема з переказуванням. Розповідати прочитане хочуть всі. І слухають з великим задоволенням, бо слухають не те, що їм давно відоме, а нове і цікаве.

*Леся О. Губик,
м. Львів СШ №76*

Читати вголос і читати мовчки – це не одне й те саме. Читати мовчки – це читати для того, щоб зрозуміти текст. Читати вголос – це передати зміст тексту так, щоб хтось, хто не має цього тексту перед собою, міг його зрозуміти. Вироблення вміння одного не обов'язково виробляє вміння іншого. Логічно мало би бути, що щойно, коли людина сама зрозуміла текст, вона зможе передати його зміст комусь іншому. Іншими словами, діти мусять підготуватися до читання вголос. Діти не зобов'язані читати перед цілою класною, якщо вони наперед не прочитали уривку мовчки та не повправлялися декілька разів у малому колі друзів. Застановімося: Чи хотіли б ми, щоб нам хтось дав у руки текст одного з педагогічних журналів, у якому розкрито теоретичні поняття педагогіки, і сказав читати його перед групою 100 осіб, не даючи нагоди перед тим навіть переглянути його? Чи зрозуміли б ми його під час читання, а ще важливіше, чи зрозуміли б нас наші слухачі?

Мета особистісно-орієнтованого навчання за принципами “Лицем до дитини” – розвинути прихильне ставлення до писання та читання й передати поняття, що людина читає, щоб отримати інформацію або задоволення. Для цього потрібно відкинути “читання шнурочком” та зосередження над “технікою читання” й змінити підхід до уроків читання. Обговорення цього саме й є завданням цього розділу.

Уроки читання.
Учителька Наталія Древняк, м.Львів “Школа радості”.